

Orijinal Soru: Klinik Bilimler 195

195. Acil servise başvuran 58 yaşındaki kadın hastanın kan şekeri 300 mg/dL ve serum sodyum değeri 128 mEq/L olarak ölçülüyor. Bu hasta için düzeltilmiş sodyum değeri kaç mEq/L'dir?

- A) 124,8
- B) 126,4
- C) 129,6
- D) 131,2
- E) 132,8

Doğru Cevap: D

HIZLI TEKRAR NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

İLGİLİ NOTLAR

26

TUS HAZIRLIK MERKEZLERİ

6. Direkt karın grafisinde nefrokalsinozisi saptanan kadın hastanın laboratuvar tetkiklerinde kan pH'sı 7.2 ve idrar pH'sı 6.5 olarak ölçülüyor.

Bu hastada **en olası** tanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Distal renal tübüler asidoz
- B) Proksimal renal tübüler asidoz
- C) Hipofosfatazya
- D) D vitamini dirençli rikets
- E) Ailesel raşitizm

Doğru cevap: A

SIVI-ELEKTROLİT DENGESİ ve BOZUKLUKLARI

- Serum ozmolaritesi formülü... $2 \times [Na] + [(Glukoz/18) + (BUN/2.8)]$ (Normal değeri 280-295 mosm/L)
- Serum sodyumunun normal değeri... 135-145 mEq/L
- Hiponatremisi olan bir hastada ilk değerlendirilmesi

Klinik Bilimler 195. soru
Tusdata Dahiliye Hızlı Tekrar Notu 1.
Fasikül Sayfa 026

- Hiperozmolar hiponatremi nedenleri...
  - ✓ Mannitol kullanımı
  - ✓ Hiperglisemi (100 mg/dl glukoz ↑, 1.6 mEq/L Na ↓)
- Gerçek (hipoozmolar ya da hipotonik) hiponatremi saptandığında bir sonraki aşamada değerlendirilmesi gereken durum... Volüm durumu

Hipoozmolar hiponatremilerin volüm durumuna göre sınıflandırılması

Hipovolemik	Övolemik	Hipervolemik
<ul style="list-style-type: none"> • Ekstra-renal kayıp (İdrar Na < 20 mEq/L)<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kusma, ishal, aşırı terleme, yanık vb ✓ Peritonit, pankreatit, ileus vb üçüncü boşluğa sıvı kayıpları • Renal kayıp (İdrar Na > 20 mEq/L)<ul style="list-style-type: none"> ✓ Diüretik kullanımı ✓ Mineralokortikoid eksikliği ✓ Tuz kaybettiren nefropatiler ✓ Serebral tuz kaybı sendromu	<ul style="list-style-type: none"> • İdrar Na > 20 mEq/L<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uygunsuz ADH sendromu ✓ Glukokortikoid eksikliği ✓ Hipotiroidizm ✓ Primer polidipsi ✓ Aşırı bira alımı ✓ Postoperatif dönem	<ul style="list-style-type: none"> • İdrar Na < 20 mEq/L<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kalp yetmezliği ✓ Siroz ✓ Nefrotik sendrom • İdrar Na > 20 mEq/L<ul style="list-style-type: none"> ✓ Akut böbrek hasarı ✓ Kronik böbrek hastalığı

- Uygunsuz ADH sendromunun en sık paraneoplastik nedeni... Küçük hücreli akciğer kanseri

Uygunsuz ADH sendromu vaka sorusunda verilecek ipuçları

- Övolemik hiponatremi
- Serum ozmolaritesi < 275 mOsm/kg
- İdrar ozmolaritesi > 100 mOsm/kg
- İdrar sodyumu > 40 mmol/L
- FENa > %1
- Serum ürik asit < 4 mg/dL
- BUN < 10 mg/dL

Serebral tuz kaybı sendromu vaka sorusunda verilecek ipuçları

- Beyin hasarı öyküsü (BNP artışı)
- Bulguları uygunsuz ADH sendromuna benzer
- Uygunsuz ADH sendromundan farkları:
  - ✓ Hipovolemik hiponatremi
  - ✓ BUN düzeyi yüksek
- Hiponatremide klinik bulguların altında yatan mekanizma... Hücre dışı sıvıdan hücre içine su girişi olur, özellikle beyin etkilenir.
- Tüm akut ve ciddi semptomatik (konvülsiyon veya koma) hiponatremide ilk yaklaşım... %3 NaCl verilir
- Kronik hiponatremi tedavisinde serum sodyumun düzeltme hızı... 24 saatte 8-10 mEq/L'yi geçmemeli
- Hiponatremide serum sodyum düzeyinin hızlı yükseltilmesi halinde gelişebilecek komplikasyon... Santral pontin miyelinoz (ozmotik demiyelinizasyon)
- Uygunsuz ADH sendromu tedavisi...
  - ✓ İlk yaklaşım: Su kısıtlaması
  - ✓ ADH etkisini bozan ilaç: Demeklosiklin (nefrojenik DI)
  - ✓ ADH antagonisti: Tolvaptan vb
- Hipernatremide klinik bulguların mekanizması... Beyin hücrelerinde volüm kaybı
- Hipernatremide sıvı tedavisi...
  - ✓ Belirgin volüm defisiti varsa → izotonik sıvı
  - ✓ Diğer durumlarda → hipotonik sıvı
- Hipernatremi tedavisinde serum sodyumun düzeltme hızı... 24 saatte 8-10 mEq/L'yi geçmemeli
- Hipernatremi hızlı düzeltilmesi halinde gelişebilecek komplikasyon... Beyin ödemi
- Serum potasyum normal değeri... 3.5 - 5.5 mEq/L
- Kusma, nazogastrik direnç, pilor stenozu varlığında gelişen hipokalemi mekanizması... Potasyumun böbreklere kaybedilmesi (GIS'ten değil)
- Hipokalemi hastada potasyum replasmanına rağmen düzelmeyorsa akla gelmesi gereken ek elektrolit bozukluğu... Hipomagnezemi
- Hipomagnezemide gelişen ek elektrolit bozuklukları...
  - ✓ Hipokalemi
  - ✓ Hipokalsemi
- Potasyumu hücre içine sokan ilaçlar...
  - ✓ Bikarbonat (Akut alkaloz)
  - ✓ İnsülin
  - ✓ Beta 2 agonist
- Aşağıdan yukarı doğru gelişen paraliziye neden olan elektrolit bozukluğu... Hipokalemi
- Solunum kaslarında paralizi, ileus ve konstipasyona neden olabilen elektrolit bozukluğu... Hipokalemi
- Rabdomiyolize neden olabilen elektrolit bozukluğu... Hipokalemi (diğeri hipofosfatemi)
- Proksimal tübülde vakuolizasyon, interstisyel nefrit ve diabetes insipidus yapabilen elektrolit bozukluğu... Hipokalemi (Hipokalemi nefropati)